

I.2 Základní zásady pracovněprávních vztahů

V § 1a jsou charakterizovány některé základní zásady pracovněprávních vztahů. Význam základních zásad je především výkladový – pracovněprávní předpisy je třeba vykládat v souladu s těmito zásadami.

Smysl a účel ustanovení zákoníku práce tak vyjadřují základní zásady pracovněprávních vztahů, jimiž jsou zejména:

- zvláštní zákonná ochrana postavení zaměstnance,
- uspokojivé a bezpečné pracovní podmínky pro výkon práce,
- spravedlivé odměňování zaměstnance,
- řádný výkon práce zaměstnancem v souladu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele,
- rovné zacházení se zaměstnanci,
- zákaz diskriminace zaměstnanců.

Zásady zvláštní zákonné ochrany postavení zaměstnance, uspokojivých a bezpečných pracovních podmínek pro výkon práce, spravedlivého odměňování zaměstnance, rovného zacházení se zaměstnanci a zákazu jejich diskriminace vyjadřují hodnoty, které chrání veřejný pořádek. Porušení veřejného pořádku má podle občanského zákoníku za následek absolutní neplatnost takového právního jednání. Absolutní neplatnost přitom znamená, že v případě soudního sporu soud přihlédne k neplatnosti právního jednání i bez návrhu, tedy aniž by některý z účastníků sporu musel výslovně namítat, že určité právní jednání je neplatné.